

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-908/22-1162/2

Podgorica, 28.10.2022. godine

MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA
-n/r ministarke, gospođe dr Jovane Marović -

Poštovana gospođo Marović,

Povodom *Sporazuma o sadržaju IPA Jadransko - jonskog programa i potvrdi nacionalnog kofinansiranja za perspektivu 2021 - 2027*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Sporazuma* i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, utvrđeno je da je za implementaciju predmetnog *Sporazuma* potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore. Naime, u cilju sprovođenja navedenog Programa, potrebno je da Ministarstvo evropskih poslova potpiše *Sporazum o sadržaju IPA Jadransko - jonskog programa i potvrdi nacionalnog kofinansiranja* i time se obavezuje da će obezbijediti kofinansiranje neophodno za njegovo sprovođenje. Kako je navedeno u Izvještaju, potpisivanje *Sporazuma* obuhvata i potvrdu kofinansiranja tehničke podrške na nivou cijelog Programa u iznosu od 202.377,74€, za period od godina i to od 2022. do 2027. godine. Ukupan budžet tehničke podrške Programa iznosi 160.810.017,65 €, od čega učešće Evropske unije iznosi 136.688.515,00€ tj. 85% budžeta. Ukupna kontribucija zemalja učesnica iznosi 1,977,346,20€ tj. 15%. Takođe u Izvještaju se navodi da će se ostvariti prihod u budžetu i to 85% ukupnog iznosa realizovanih projekata, po principu refundacije, kao i 85% od troškova ukupnog iznosa realizovane tehničke podrške u Crnoj Gori. Kao Nacionalno tijelo Programa u Crnoj Gori, Ministarstvo evropskih poslova će obezbijediti dati iznos.

Imajući u vidu da je Crna Gora tokom finansijske perspektive 2014 - 2020 učestvovala u Jadransko - jonskom transnacionalnom programu i da predloženi *Sporazum* predstavlja osnov za nastavak aktivnosti u cilju dostavljanja Programa na odobrenje Evropskoj komisiji, Ministarstvo finansija u načelu, nema primjedbi na *Sporazum o sadržaju IPA Jadransko - jonskog programa i potvrdi nacionalnog kofinansiranja za perspektivu 2021 - 2027*, s tim da će sredstva potrebna za realizaciju u narednoj godini biti predmet razmatranja prilikom procesa izrade godišnjeg Zakona o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr. Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA

NAZIV PROPISA

Sporazum o sadržaju IPA Jadransko-jonskog programa i potvrdi nacionalnog kofinansiranja

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Programi prekogranične i transnacionalne saradnje u okviru Ipe III sprovodiće se u okviru politike proširenja Evropske unije (EU), te proizilaze i nastavljaju se na programe koji se sprovode u finansijskoj perspektivi 2014-2020. Programi saradnje imaju za cilj promovisanje dobrih odnosa i društveno-ekonomski razvoj kroz sprovođenje zajedničkih inicijativa na lokalnom i transnacionalnom nivou.

Program Interreg VI-B IPA za Jadransko-jonski region (IPA ADRION program) je evropski program teritorijalne saradnje koji funkcioniše na transnacionalnom nivou. Program nastavlja da primenjuje isti obrazac finansiranja kao i ADRION program 2014-2020 ostvarujući benefite po osnovu veće oblasti na kojoj se sprovodi saradnja, s obzirom da se program proširio na Sjevernu Makedoniju i San Marino i pokriva područje od 10 zemalja učesnica. IPA ADRION 2021-2027 uključuje Hrvatsku, Grčku, Sloveniju i Italiju sa regionima Furlanija-Julijska krajina, Veneto, Lombardija, Emilija-Romanja, Marke, Umbrija, Abruco, Molize, Pulja, Bazilikata, Kalabrija i Sicilija, kao i dvije autonomne pokrajine Trento i Bolcano. Među zemljama koje nisu članice EU, tu su Albanija, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Srbija, Bosna i Hercegovina i San Marino. Ukupan budžet Programa iznosi 160.810.017,65 eura, od čega doprinos EU iznosi 136.688.515,00 eura. U cilju sprovođenja Programa, neophodno je da Ministarstvo evropskih poslova potpiše Sporazum o sadržaju IPA Jadranskojonskog programa i potvrdi nacionalnog kofinansiranja (u daljem tekstu Sporazum). Potpisivanjem Sporazuma Ministarstvo evropskih poslova izražava saglasnost sa sadržajem Programa, i obavezuje se da će obezbijediti kofinansiranje, neophodno za njegovo sprovođenje. Nakon što sve zemlje članice Programa potpišu Sporazume, isti će biti poslat Evropskoj komisiji na usvajanje.

Potpisivanjem ovog Sporazuma obezbjeđuje se ujedno i izvršavanje aktivnosti koje države preuzimaju kako bi ispunile ciljeve koji su predviđeni Programom, a koji su postavljeni kroz četiri prioriteta i sedam specifičnih ciljeva.

Jadransko-jonsku oblast karakteriše mješavina kontinentalnih, alpskih i mediteranskih staništa sa jedinstvenim biodiverzitetom u Evropi. Štaviše, veliki broj UNESKO lokacija ukazuje na izuzetno bogato historijsko i kulturno nasljeđe. Međutim, ovo područje je ugroženo progresivnom degradacijom prirodnih staništa zbog ekonomskih aktivnosti, uticaja klimatskih promjena i oskudne koordinacije sa inicijativama za zaštitu i očuvanje, koje bi trebalo da se suoče sa zajedničkim

izazovima. Ekonomski odnosi unutar ove oblasti su čvrsti: region ima dinamičnu i međusobno povezanu ekonomiju zahvaljujući postojećim dugotrajnim komplementarnostima i sinergijama, ali mnoge ekonomske i socijalne razlike među regionima i dalje opstaju. Pored toga, pandemija COVID-19 je snažno uticala na ovu oblast, uz značajno povećanje stope nezaposlenosti, posebno među mladima, kao i rast socijalne nejednakosti. Pored suočavanja sa pomenutim izazovima, IPA ADRION program će dodatno doprinijeti pospješivanju dinamike u procesu proširenja, podržavajući koheziju u Jadransko-jonskom području kroz implementaciju makro-regionalne strategije EUSAIR i podršku mrežama četvorostrukih spirala.

Program obuhvata četiri prioriteta u okviru kojih transnacionalna saradnja treba da omogući razvoj i sprovođenje strategija, akcionih planova, pilot akcija i odgovarajućih rješenja, i to:

Prioritet 1: Podrška pametnijem Jadransko-jonskom regionu;

Prioritet 2: Podrška zelenijem Jadransko-jonskom regionu otpornijem na klimatske promjene;

Prioritet 3: Povezanija Evropa uz bolju mobilnost;

Prioritet 4: Podrška upravljanju Jadransko-jonskim regionom (ISO1 – Bolje upravljanje Interregom).

Pored navedenih prioriteta, Program obuhvata i tehničku podršku, koja ima za cilj da obezbijedi djelotvorno, efikasno, transparentno i blagovremeno sprovođenje Programa, kao i podizanje svijesti o značaju transnacionalne saradnje kod nacionalnih, regionalnih i lokalnih zajednica, i stanovništva u programskom području. Tehnička podrška je usmjerena, između ostalog, na obezbjeđivanje efikasnog upravljanja i administracije Programom, a u cilju finansiranja aktivnosti koje sprovode Upravljačko tijelo, Zajednički sekretarijat, Revizorsko tijelo, Odbor za nadgledanje, Nacionalna tijela, nacionalni kontrolori, nacionalne kontaktne osobe, kao i svih drugih aktivnosti koje su neophodne u procesu upravljanja Programom.

Ministarstvo evropskih poslova, kao nacionalno tijelo, sprovodiće projekat tehničke podrške, koji će imati za cilj da obezbijedi efikasno i efektivno upravljanje i sprovođenje Programa u Crnoj Gori, kao i unapređenje podrške podnosiocima predloga projekata i korisnicima.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Sporazumom se izražava saglasnost na sadržaj IPA ADRION programa, koji je pripremila Radna grupa za programiranje, a u čijem radu su učestvovali i predstavnici Crne Gore. Sporazum predstavlja osnovu za sprovođenje Programa, čiji je opšti cilj da doprinese uvođenju dinamike u proces proširenja, podrži upravljanje Strategijom EU za Jadransko-jonski region i pojača uticaj odobrenih projekata kroz jačanje aktivnosti kapitalizacije i klasterizacije, kao i da podstakne izgradnju administrativnih kapaciteta. Sadržaj Programa za period 2021-2027 usklađen je sa procesom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, kao i sa svim relevantnim strategijama i programima Vlade.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**

- Obrazložiti preferiranu opciju?

Potpisivanje Sporazuma o sadržaju IPA ADRION programa i potvrda nacionalnog kofinansiranja predstavlja osnov za nastavak aktivnosti u cilju dostavljanja Programa na odobrenje Evropskoj komisiji.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Primjena Sporazuma, kojim se obezbjeđuje funkcionisanje Programa na teritoriji Crne Gore, imaće uticaj na crnogorske učesnike u projektima IPA ADRION programa. Kroz Program će biti bespovratno finansirano iz EU sredstava 85% troškova projekata.

Potpisivanje Sporazuma obuhvata i potvrdu kofinansiranja tehničke podrške na nivou cijelog Programa u iznosu od 202.377,74 eura, za period od šest godina, kojim se obezbjeđuje rad zajedničkih tijela, ali i sprovođenje projekta o tehničkoj podršci, čiji će korisnik biti Ministarstvo evropskih poslova. Kao Nacionalno tijelo Programa u Crnoj Gori, Ministarstvo evropskih poslova će obezbijediti dati iznos.

Program obezbjeđuje bespovratna sredstva u iznosu od 85% troškova projekata u kojima učestvuju crnogorski partneri.

Ovim Sporazumom nije predviđeno stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija, kao ni administrativno opterećenje i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.
- Da, biće potrebno obezbijediti finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore za sprovođenje Sporazuma kako bi se kofinansirala tehnička podrška za sprovođenje Programa. Ukupan

budžet tehničke podrške Programa iznosi 160.810.017,65 eura, od čega učešće Evropske unije iznosi 136.688.515,00 eura tj. 85% budžeta. Ukupna kontribucija zemalja učesnica Programa iznosi 1.977.346,20 eura tj. 15%. Kontribucija Crne Gore iznosi 202.377,44 eura.

- Plan plaćanja ovih finansijskih sredstava, odnosno kontribucije, raspoređen je na vremenski period od 6 godina, i to na period od 2022. do 2027. godine.
- Da, potpisivanjem Sporazuma, Crna Gora se obavezuje na plaćanje finansijske kontribucije za učešće u Programu.
- Finansijska sredstva će biti dio planiranog budžeta za narednu fiskalnu godinu.
- Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.
- Hoće, 85% ukupnog iznosa realizovanih projekata, po principu refundacije, kao i 85% od troškova realizovane tehničke podrške u Crnoj Gori.
- Metodologija izrade i obračuna proizašla je iz finansijskog okvira Programa.
- Nisu postajali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka.
- Sporazum se tek upućuje na mišljenje Ministarstvu finansija.
- Nije bilo primjedbi na tekst Sporazuma.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, **Obrazložiti**

U konsultacijama prilikom izrade Programa za period 2021-2027 su učestvovali predstavnici svih zemalja članica Programa, samim tim i predstavnici Crne Gore, kao i predstavnici Evropske komisije i programskih tijela Jadransko-jonskog transnacionog programa 2014-2020.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Nisu uočene prepreke za implementaciju propisa.
- Ispunjenost definisanih ciljeva Programa biće mjerena brojem sprovedenih strategija, akcionih planova, pilot akcija i odgovarajućih rješenja.
- Ministarstvo evropskih poslova potpisivanjem Sporazuma o sadržaju IPA ADRIION programa 2021-2027 daje saglasnost na sadržaj programa i potvrđuje nacionalno kofinansiranje, čime preuzima odgovornost za dalje korake u cilju sprovođenja Programa u Crnoj Gori.

Datum i mjesto

**POTPREDSJEDNICA VLADE ZA
SPOLJNU POLITIKU, EVROPSKE INTEGRACIJE
I REGIONALNU SARADNJU I
MINISTARKA EVROPSKIH POSLOVA**

6. oktobar 2022. godine, Podgorica

dr Jovana Marović

